

Dosarul nr. 2rc-66/2022
2-21067599-01-2rc-07062022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (M. Bușuleac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

D E C I Z I E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către avocatul Ion Stoian, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Argai-Com”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Argai-Com” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 06 mai 2021, ÎS „Poșta Moldovei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Argai-Com” prin care a solicitat încasarea datoriei în sumă de 35 839,38 lei, a penalității în sumă de 133 906,38 lei.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2021 a Judecătoria Cahul, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de ÎS „Poșta Moldovei” împotriva SRL „Argai-Com” privind încasarea datoriei.

A fost dispusă încasarea de la SRL „Argai-Com” în beneficiul ÎS „Poșta Moldovei” cu titlu de datorie 35 839,38 de lei, suma de 133 906,38 de lei cu titlu de penalitate, suma de 505,80 de lei cu titlu de cheltuieli de transport și suma de 5 092,37 de lei cu titlu de taxă de stat, în total suma de 175 343,93 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată, la 29 martie 2022, SRL „Argai-Com” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului și casarea hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătoria Cahul, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 05 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea SRL „Argai-Com” privind repunerea în termenul de apel și restituită cererea de apel

declarată de SRL „Argai-Com” împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 19 mai 2022, avocatul Ion Stoian, în interesele SRL „Argai-Com” a depus recurs împotriva încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu adoptarea unei decizii privind trimiterea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată (f.d. 125-126).

În motivarea recursului a invocat că, dispozitivul hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central adoptat la 09 noiembrie 2021, a fost pronunțat în lipsa pârâtului, iar despre existența litigiului și a hotărârii primei instanței a aflat abia la 25 martie 2022.

În opinia recurentului, având în vedere că oficiul său se afla în apropierea oficiului poștal, reclamantul a avut interes de a nu înștiința pârâtul despre prezentul litigiu.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs constată că potrivit materialelor cauzei copia încheierii din 05 mai 2022 a Curții de Apel Cahul a fost expediată în adresa lui recurentului la 11 mai 2022 (f.d. 124). Astfel, recursul declarat la 19 mai 2022 de către avocatul Ion Stoian, în interesele SRL „Argai-Com”, este în termen.

La 07 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de către avocatul Ion Stoian, în interesele SRL „Argai-Com”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 134). Până în prezent ÎS „Poșta Moldovei” nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

Potrivit art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Astfel, termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii (dacă legea nu prevede altfel), indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că la 09 noiembrie 2021, Judecătoria Cahul, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de ÎS „Poșta Moldovei” împotriva SRL „Argai-Com” privind încasarea datoriei.

A fost dispusă încasarea de la SRL „Argai-Com” în beneficiul ÎS „Poșta Moldovei” cu titlu de datorie 35 839,38 de lei, suma de 133 906,38 de lei cu titlu de penalitate, suma de 505,80 de lei cu titlu de cheltuieli de transport și suma de 5 092,37 de lei cu titlu de taxa de stat, în total suma de 175 343,93 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată, la 29 martie 2022, SRL „Argai-Com” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului cu casarea hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 05 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea SRL „Argai-Com” privind repunerea în termen a apelului și restituită cererea de apel declarată de SRL „Argai-Com” împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 noiembrie 2021, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept menționate mai sus și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră corectă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului, cu restituirea apelului, deoarece cererea de apel a fost depusă de către SRL „Argai-Com” peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțat la 09 noiembrie 2021, iar cererea de apel (nemotivată) a fost depusă de către SRL „Argai-Com”, abia la 29 martie 2022.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Deși SRL „Argai-Com” a solicitat în cererea de apel repunerea în termen a apelului, totuși contrar art. 116 din Codul de procedură civilă nu a prezentat probe justificative care ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul de atac prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 100 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În cazul amânării judecării cauzei, nu este necesară citarea participanților la proces prezenți la ședință. Participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Conform art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. La solicitarea persoanelor fizice, citația sau înștiințarea poate fi transmisă acestora prin mijloace de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte sau prin poșta electronică în cadrul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

De asemenea conform art. 183 alin. (3) și (4) din Codul civil, adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență.

Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică.

Colegiul constată că, în acest context, nu pot constitui motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului afirmațiile recurentului precum că, a omis termenul de declarare a apelului din motive întemeiate și anume faptul că despre hotărârea pronunțată a aflat abia la 25 martie 2022.

Instanța de recurs reține că, cererea de chemare în judecată cu actele anexate precum și citațiile pentru ședința de judecată au fost expediat pe adresa juridică a pârâtului. La fel, la 10 noiembrie 2021, i-a fost expediat pe aceeași adresă și dispozitivul hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, fiind considerat recepționate potrivit art. 183 alin. (4) din Codul civil.

Prin urmare, la caz, termenul de declarare a apelului de 30 zile a început să curgă din ziua imediat următoare zilei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate. Astfel, cererea de apel împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, înaintată la 29 martie 2022, a fost declarată corect de către instanța ierarhic inferioară, cu omiterea termenului contestare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, termenul de îndeplinire a unui act de procedură poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului în termen.

La caz, SRL „Argai-Com” a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, acesta însă nu a prezentat probe și nu a făcut dovada circumstanțelor care l-au împiedicat să depună în termen cererea de apel, deși, materialele cauzei denotă faptul că procedura de comunicare a actului judecătoresc, prin intermediul oficiului poștal, a fost respectată.

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă or, prevederile art. 15 din Codul de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Curtea Europeană a relatat însă, în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei) în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Relevantă în acest sens este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Panomaryov vs Ucraina (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Cahul, corect a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Ion Stoian, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Argai-Com”.

Se menține încheierea din 05 mai 2022 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Argai-Com” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecători

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh